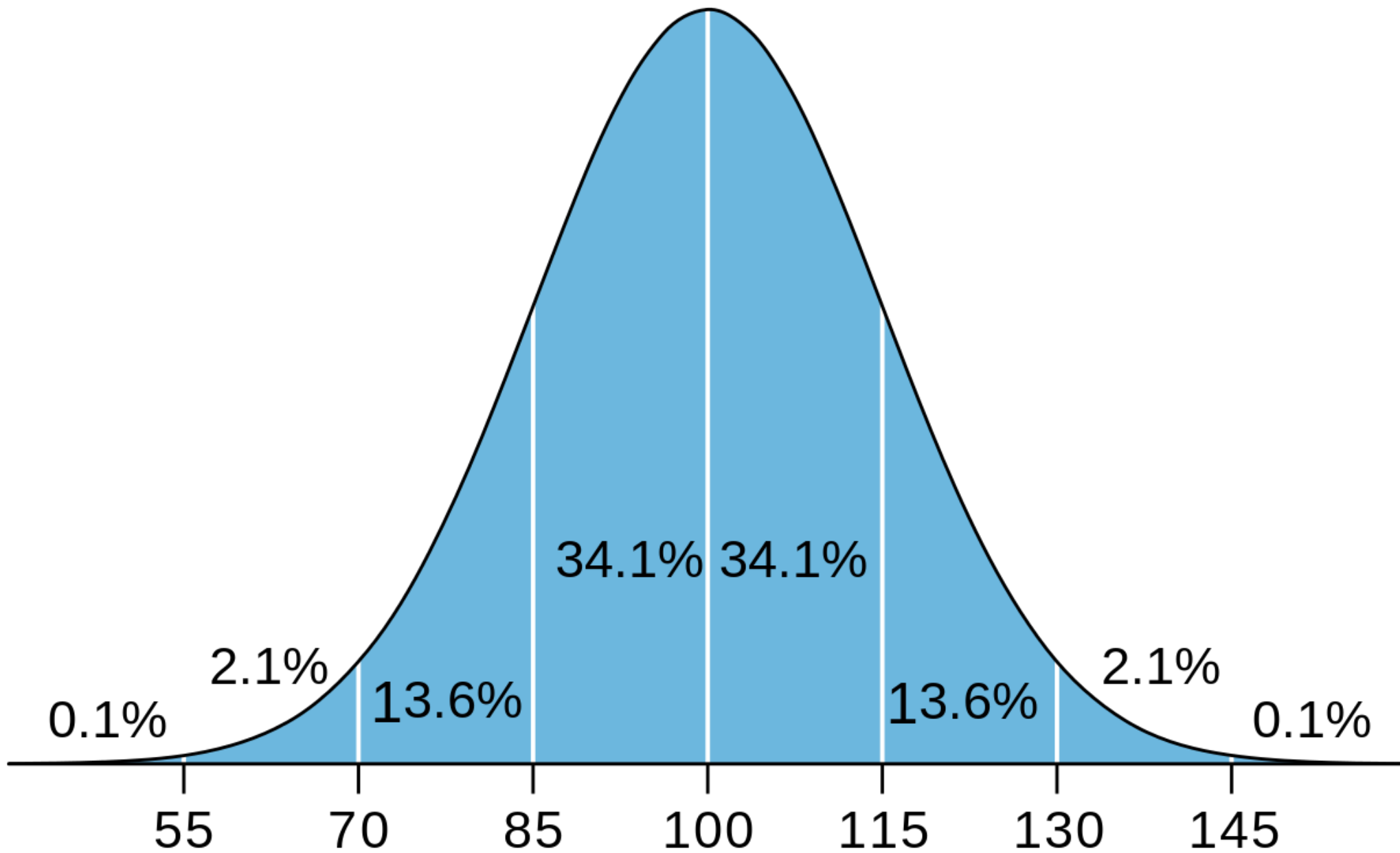

„On the average, Negroes test about 1 standard deviation (15 IQ points) below the average of the white population in IQ, and this finding is fairly uniform across the 81 different test of intellectual ability used in the studies...“

(Jensen, 1969, p. 81)

„The Bell Curve argued on the contrary that IQ and what it measures are real. The authors cited data showing that IQ scores vary substantially across ethnic and cultural groups: Chinese living in Hong Kong have a mean IQ of about 110, Jews living in the United States have a mean of between 108 and 115, and Latinos living in the United States have a mean of about 85. For African Americans, they reported that even when rigorous selection criteria are applied to eliminate methodologically suspect studies, the Black-White difference of just over 1 standard deviation holds up; the National Longitudinal Study of Youth (NLSY), which administered an apparently bias-free IQ test called the Armed Forces Qualification Test to 6,502 Whites and 3,022 Blacks, found a Black-White difference of 1.21 standard deviations.“

(Nell, 2000, p. 49)

„Dědičnost vs. prostředí“ (nature vs. nurture)

Definice Intelligence:

- ▶ „Intelligence je velice obecná mentální schopnost, která zahrnuje, kromě jiného, schopnost usuzovat, plánovat, řešit problémy, myslet abstraktně, pochopit komplexní ideje, učit se rychle a učit se ze zkušenosti. Není to jen učení se z knih, úzká akademická zručnost, anebo schopnost zvládat testy. Spíš se týká širší a hlubší schopnosti porozumění prostředí, dobrého pochopení záležitostí anebo rozhodování co udělat.“ (Gottfredson, 1997, p. 13)
- ▶ Sternberg: úspěšná inteligence označuje „jedincovu schopnost zvolit, přehodnotit a v rámci možností dosáhnout cíle, které si jedinec zvolil v rámci vlastního sociokulturního kontextu. Úspěšně inteligentní osoba rozpoznává vlastní silné a slabé stránky, využívá silné stránky a nachází způsoby kompenzace slabých stránek. Používá na to kombinace analytických, kreativních, praktických a moudrosti/etických schopností“ (Sternberg, 2018, p. 308)

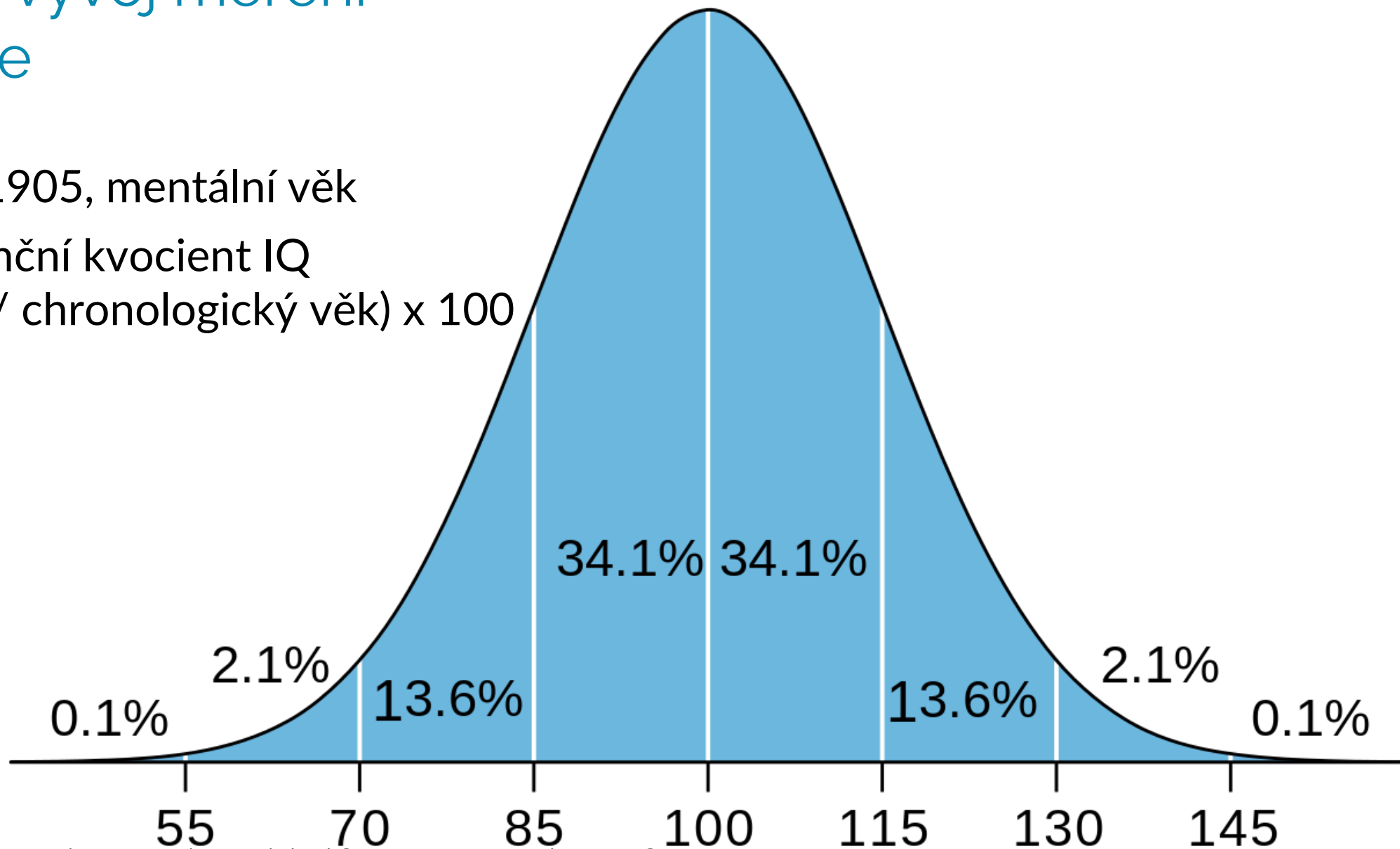
Definice Intelligence:

- ▶ Spearman: schopnost vyvozovat vztahy
- ▶ Wechsler: globální schopnost účelně jednat, rozumně myslet a účinně se vypořádávat s okolím
- ▶ Boring: To co měří testy intelligence

- ▶ Učit se ze zkušenosti
- ▶ Přizpůsobovat se svému prostředí
- ▶ Metakognice: porozumění vlastním myšlenkovým procesům a schopnost je řídit
- ▶ Kulturní vlivy (co je považováno za chytré je v různých kulturách různé)

Historický vývoj měření inteligence

- ▷ Binet-Simon, 1905, mentální věk
- ▷ Stern: Inteligenční kvocient IQ
(mentální věk / chronologický věk) x 100
- ▷ Deviační IQ

Historický vývoj měření inteligence

- ▷ Stanford-Binet
- ▷ Army α , Army β

Rozšíření

Zásadní nedostatky testování

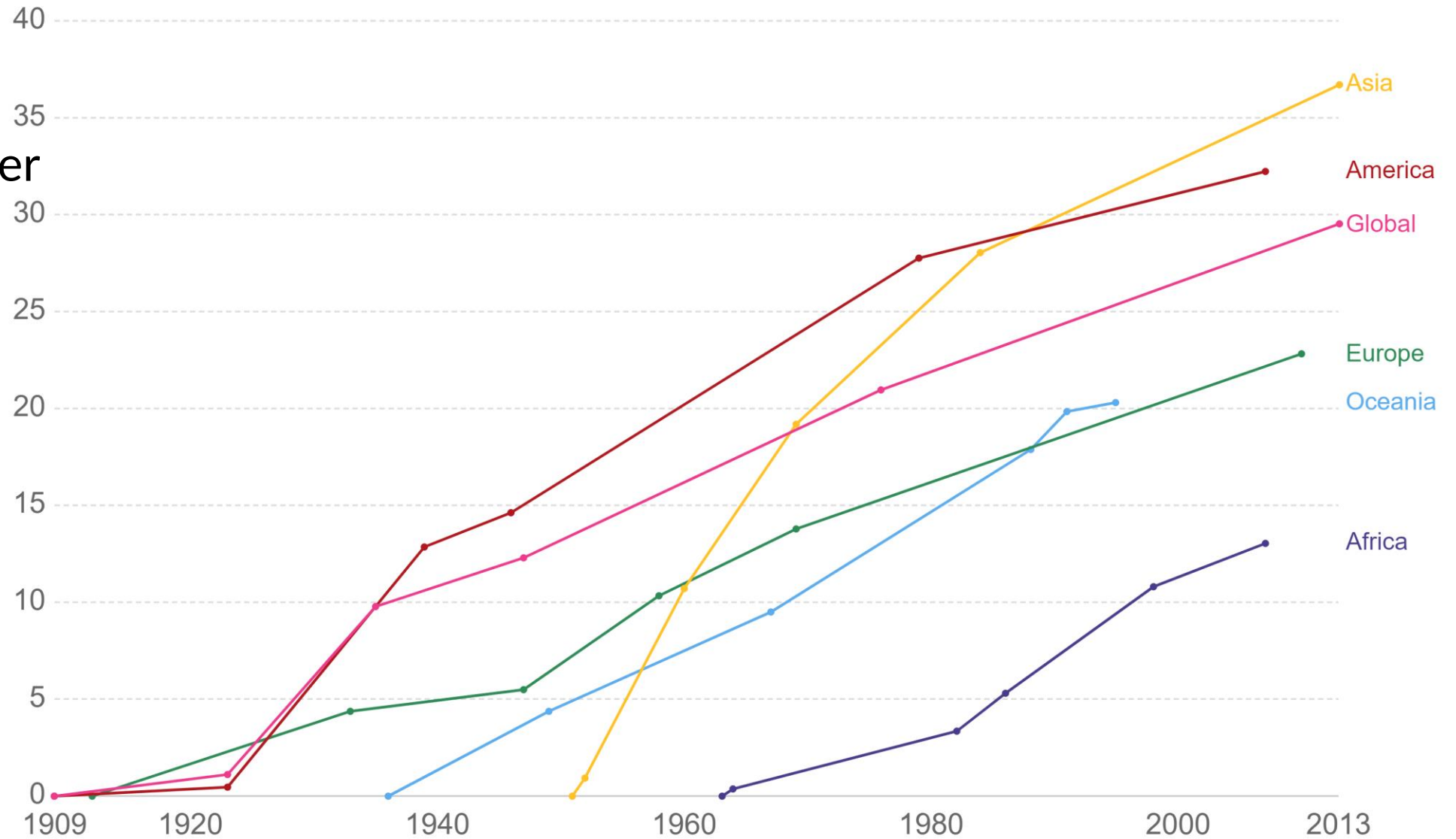
- ▷ Kritika nedostatků měření
- ▷ Kritika výsledků
- ▷ Kritika inteligence jako dědičného a nezměnitelného

The Flynn Effect: Gains in mean IQ for world regions

Gain in mean fullscale IQ (Intelligence quotient) for world regions.

- ▷ Flynn efekt
- ▷ Social multiplier
- ▷ Autonomie

Source: Pietschnig and Voracek (2015)

OurWorldInData.org/intelligence/ • CC BY

Note: This only shows how quickly advances were being made. Cross-country comparisons are of limited usefulness in this context since the data is incomplete.

Meanwhile in Russia

- ▶ Vznik ZSSR, povinná školní docházka
- ▶ Kategorizace žáků: IQ testy
 - Ruské děti horší výsledky než normy ze západu
 - Neruské děti měli horší výsledky
- ▶ Vygotsky
 - Školní docházka snižuje rozdíly
- ▶ Lurija
 - „The Uzbekis have no illusions“ (Luria, 1979, p. 213)

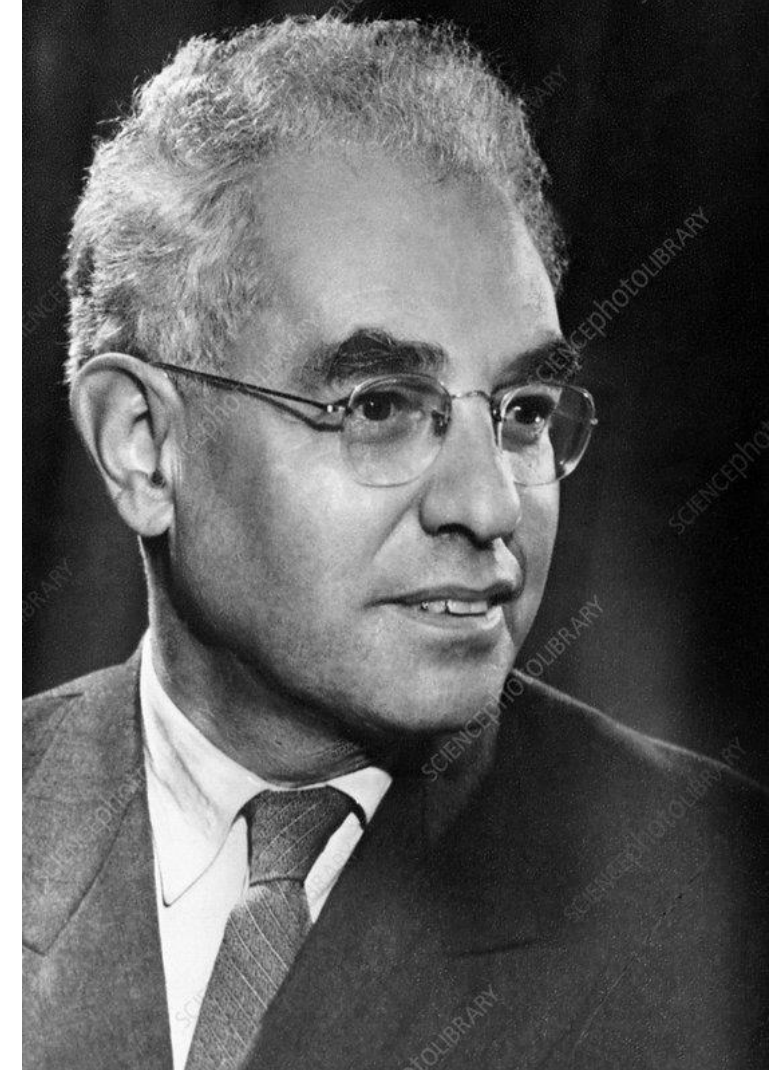
https://cs.wikipedia.org/wiki/Lev_Vygotskij#/media/Soubor:Lev-Semyonovich-Vygotsky-1896-1934.jpg

Luria: sylogizmy

- ▶ Daleko na severu jsou všechny medvědi bílí. Novaya Zemlya je daleko na severu. Jakou barvu mají medvědi v Novaye Zemyle?
- ▶ “Musíte se zeptat někoho kdo tam byl a viděl je.”
- ▶ Co nepatří do skupiny: kladivo, pila, poleno, sekera?

Klasifikace

- ▶ Luria: Which of these things could you call by one word?
- ▶ Participant: How’s that? If you call all three of them a “hammer,” that won’t be right either.
- ▶ Luria: But one fellow picked three things—the hammer, saw, and hatchet—and said they were alike.
- ▶ Participant: A saw, a hammer, and a hatchet all have to work together. But the log has to be here too!
- ▶ Luria: Why do you think he picked these three things and not the log?
- ▶ Participant: Probably he’s got a lot of firewood, but if we’ll be left without firewood, we won’t be able to do anything.

Úspěšná inteligence: Sternberg

Intelligence: schopnost vybrat cíl (v kontextu kultury), přehodnotit cíl, pracovat na dosažení

- ▷ Analytická
- ▷ Tvořivá
- ▷ Praktická
- ▷ Moudrost

- ▷ Adaptivní inteligence
- ▷ Kolektivní inteligence

Mnohočetná inteligence Gardner

1. Lingvistická inteligence
2. Logicko-matematická inteligence
3. Prostorová inteligence
4. Hudební inteligence
5. Tělesně-kinestetická inteligence
6. Interpersonální inteligence
7. Intrapersonální inteligence
8. Přírodovědná inteligence

Schéma teorie mnohonásobné inteligence

Zdroj: <http://deti.mensa.cz>